

godina rada

BIBLIOTEKA ORIJENTALNOG INSTITUTA

*Univerzitet u Sarajevu
Orijentalni institut*

7

Historijat

Tri perioda rada Biblioteke Orijentalnog instituta:

Period od osnivanja 1950. do 1992. godine

Vrijeme agresije na BiH 1992.-1995. - 17. maj 1992.

Period obnove Biblioteke 1995.- 2020. godine

Pregled rada biblioteke

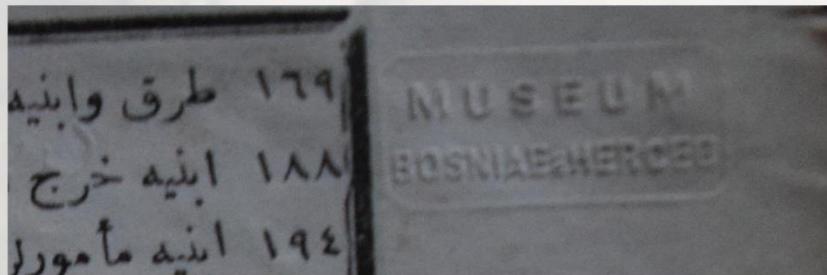
Bibliotečki fond

Vlastita izdanja

Razmjena izdanja

Stara i rijetka knjiga

Korisnici

Suhi žig Zemaljskog muzeja na jednoj od sačuvanih knjiga

Nekoliko primjeraka sačuvanih knjiga iz kolekcije Zemaljskog muzeja

Period od osnivanja 1950. do 1992. godine

- Orijentalni institut je nastao iz Turskog arhiva Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine i nekadašnjeg Balkanskog instituta u Sarajevu (Odlukom Narodne skupštine BiH u januaru 1950. godine)
- Biblioteka je sastavni dio Odjeljenja za dokumentaciju Orijentalnog instituta (zajedno sa Rukopisnom zbirkom i Arhivom Instituta)
- Prve knjige pohranjene u Biblioteci Orijentalnog instituta prenesene iz Zemaljskog muzeja BiH

Unutrašnjost Orijentalnog instituta nakon požara

Zgrada u kojoj je bio smješten Institut do 1992. godine

Stranica sačuvanog rukopisa

70

Vrijeme agresije na BiH 1992. – 1995.

17. maj 1992.

– paljevina Orijentalnog instituta

- 17. maja 1992. godine Institut je pogođen navođenom raketom i zapaljen

- Izgorjeli su svi fondovi (rukopisna zbirka, arhivska građa i biblioteka)

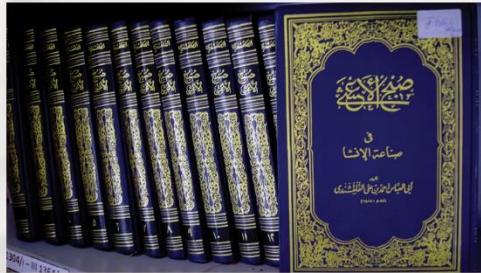
- Institut se privremeno smješta u prostorije Instituta za istoriju (do kraja novembra 1992. godine), potom u zgradu Akademije nauka i umjetnosti BiH do prelaska u sadašnje prostorije u Kampusu Univerziteta u Sarajevu (početkom 1998. g.)

- Biblioteka OI nabavlja prve knjige

- Prve donacije stižu iz srodnih institucija smještenih u Sarajevu

Period obnove Biblioteke 1995. - 2020. godina

Donacije iz cijelog svijeta:

70

- 1995. Vlada Kraljevine Švedske donira novac za nabavku domaćih izdanja dostupnih u sarajevskim knjižarama i antikvarnicama

- Institut za historiju arapsko-islamskih nauka iz Frankfurta donira relevantne enciklopedije, rječnike, bibliografije itd.

- Značajan broj izdanja doniraju mnoge institucije iz svijeta (Nacionalne biblioteke iz Alžira, Pariza i Sofije, Univerzitet Göttingen, Univerzitetska biblioteka iz Kembridža, Mađarska akademija nauka i umjetnosti i mnoge druge)

- Najveće donacije stižu iz Republike Turske (Dječiji vakuf, IRCICA, Arhiv Predsjedništva vlade RT, Ministarstvo kulture i turizma, TIKA itd.)

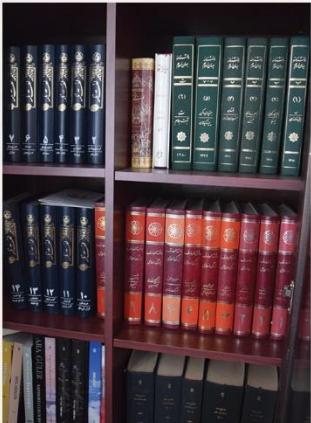
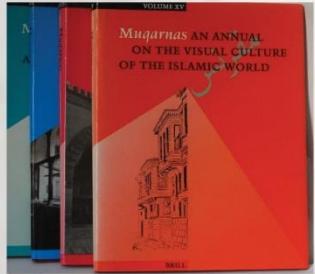
- 2001. g. uz podršku Sabra Foundation, posredstvom gosp. Jeffrey Spurra iz SAD-a donirana je biblioteka preminule prof. dr. Kathleen Burill, kao i biblioteka prof. Alana Fishera, 2005. godine

- 2003. Kulturni centar IR Iran i Institut „Ibn Sina“ doniraju rječnike, enciklopedije i druge relevantne priručnike na perzijskom jeziku

- 2006. Nacionalna biblioteka IR Iran donira sredstva za nabavku stručne literature na perzijskom jeziku

- 2013. godine Türk Tarih Kurumu i Türk Dil Kurumu doniraju komplete svojih izdanja

- Posebno treba istaći kontinuirane donacije časopisa i knjiga iz oblasti islamske umjetnosti i bibliotekarstva prof. dr. Andrasa Riedlmayera (Harvard Faculty of Arts and Sciences, Fine Arts Library)

Pregled rada Biblioteke Orijentalnog instituta

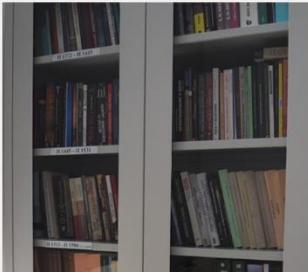
Bibliotečki fond

- Biblioteka Orijentalnog instituta je specijalna biblioteka čiji zadatak je da prikuplja i obrađuje bibliotečku građu iz historije, književnosti i kulturne baštine osmanskog perioda u Bosni i Hercegovini

- Trenutno biblioteka broji preko 18 000 bibliotečkih jedinica, od toga oko 12 000 monografskih publikacija, i oko 6 000 primjeraka različitih časopisa

- Poseban fond predstavlja biblioteka prof. Hamida Hadžibegića koja broji 1 079 naslova i 114 primjeraka različitih historijskih časopisa

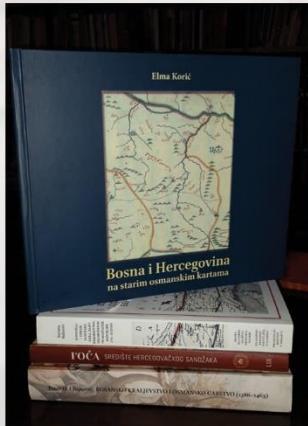
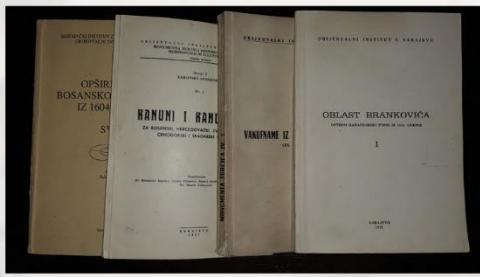
- U Biblioteci Orijentalnog instituta nalaze se brojne knjige iz privatnih biblioteka Mehmeda Mujezinovića, Ešrefa Kovačevića, Adema Handžića, Ahmeda Aličića, Bisere Nurudinović, Lejle Somun i pokloni uposlenika Orijentalnog instituta

70

Vlastita izdanja

Značajan dio fonda Biblioteke Orijentalnog instituta čine izdanja Orijentalnog instituta.

70

- Godišnjak *Prilozi za orijentalnu filologiju*, svjetski priznat časopis iz oblasti orijentalne filologije, osmanske historije i srodnih oblasti. Do danas objavljeno 68 brojeva

- Edicija *Monumenta Turcica Historiam Slavorum Meridionalium Illustrantia* broji 13 izdanja u kojima je obrađena historijska građa (defteri, kanunname, vakufname, sidžili i sl.)

- Edicija *Posebna izdanja* obuhvata 63 monografske publikacije koje su rezultat naučnoistraživačkog i stručnog rada saradnika Orijentalnog instituta, kao i kolega sa Filozofskog fakulteta UNSA

- Izvan navedenih edicija objavljeno je još 11 publikacija (zbornici radova, dvije jubilarne monografije Orijentalnog instituta, te tri historijske monografije i jedan katalog rukopisa)

70

Razmjena izdanja

- Osim brojnih donacija i uz povremenu kupovinu knjiga, Biblioteka Orijentalnog instituta svoj fond popunjava izdanjima dobivenim razmjenom sa srodnim institucijama u Bosni i Hercegovini i svijetu.
- Većinu časopisa koje posjedujemo u fondu Biblioteke dobijamo razmjenom izdanja
- Imamo razmjenu sa oko 120 domaćih i inostranih institucija.

Stara i rijetka knjiga

Stara i rijetka knjiga Biblioteke OI - kolekcija porodice Viteškić

70

- Stara i rijetka knjiga Biblioteke Orijentalnog instituta obuhvata preko 250 knjiga na osmanskom turskom, arapskom, perzijskom i nekoliko knjiga pisanih arebicom
- Veći dio fonda (oko 200 knjiga) čini kolekcija porodice Viteškić iz Sarajeva otkupljena 1995. godine za potrebe uništene institutske biblioteke
- Knjige iz ove kolekcije obuhvataju naslove iz divanske književnosti, komentare na djela divanskih pjesnika, djela iz islamskog prava, gramatike arapskog, perzijskog i osmansko-turskog jezika, školske udžbenike, salname itd.
- Knjige su štampane u periodu od 1253. h./ 1837. do 1345. h./1926. g. u Istanbulu, Kairu, Gazi, Saray Bosni (Sarajevu), a mnoge nemaju označeno mjesto štampanja

70

- Sačuvano je nekoliko starih izdanja iz Zbirke Zemaljskog muzeja

- Također, u privatnoj biblioteci prof. dr. Ahmeda Ateša iz Turske, poklonjenoj Orijentalnom institutu od strane IRCICA-e iz Istanbula, nalazi se više primjeraka starih i rijetkih knjiga

Korisnici

- Biblioteku Orijentalnog instituta koriste, pored uposlenika Orijentalnog instituta, profesori i studenti Sarajevskog univerziteta, kao i drugih univerziteta iz Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja
- Istraživači iz cijelog svijeta (mnogih evropskih i vanevropskih zemalja) posjećuju Orijentalni institut jer su u njemu pohranjena izuzetno značajna ostvarenja iz oblasti historije, književnosti i kulturne baštine osmanskog perioda na Balkanu
- Sve navedeno Orijentalni institut i njegovu biblioteku čini jedinstvenom i privlačnom za brojne svjetske istraživače tokom minulih 70 godina

HVALA NA PAŽNJI

Tekst i fotografije pripremila:
Mubera Bavčić

Tehnička saradnja:
Lamija Hatibović